

Františkovo slovo

č.93

Kardinál Ravasi se objímá se zednáři?

Bůh nepřipouští neštěstí, aby potrestal viny dotyčných lidí

Bůh nezjednává spásu majestátně, nýbrž nenápadně

Bůh odpouští hříchy tak, že na ně zapomíná

Milosrdenství a napomenutí

Přiznání vlastní hříšnosti otevírá srdce Božímu milosrdenství

I do křesťanského myšlení pronikají pod pláštíkem ctnosti ideologické kolonizace

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Kardinál Ravasi se objímá se zednáři? - Rino Cammilleri

Kardinál Ravasi zveřejnil v italském listu článek pod názvem „Drazí bratři zednáři“ (*Il sole 24ore*, nedělní příloha 14. února 2016), což na katolickém - internetovém - poli způsobilo povyk. Mluví-li se však o svobodných zednářích špatně, přijímají to nezřídka právě oni jako kompliment. Například skandál s lóží P2 způsobil vlnu zájmu o vstup k zednářům. Italové zcela chápou, že „mezi bratry funguje vzájemná pomoc“, jak říká sociolog a bývalý zednář Léo Moulin, a možná právě proto se kardinál Ravasi, předseda Papežské rady pro kulturu, rozhodl mluvit o nich dobře.

Potměšilost nechme stranou, Ravasi je jedním z nejvzdělanějších mužů církve a pokud nazval svůj článek v nedělní příloze významného italského listu „Drazí bratři zednáři“, snažil se určitě jednat v rámci Svatého roku milosrdenství podáním ruky, což je v klerikálním prostředí nazýváno „dialogem“, o který se snaží papež František. Pokud na posledním koncilu nebo těsně před ním nastala změna tónu vzhledem k judaismu – a namísto „věrolomných židů“ se mluví o „starších bratrech“, proč by se nemohlo učinit totéž ve vztahu k zednářskému náboženství? Tomuto termínu se netřeba divit. Svobodné zednářství přijímá každou víru a nazývá to „tolerancí“, zatímco církev „relativismem“, a tady je problém.

Zednář ctí boha, který se velice liší od všech ostatních, totiž Velkého Architekta, který pověřuje tzv. „zasvěcence“ úkolem vést lidstvo k morální dokonalosti. Ta však není totožná s tou, kterou hlásá církev (stačí zmínit jen odlišný postoj zednářství k rozvodu, interrupci a tzv. „manželství“ osob téhož pohlaví). Z toho plyne více než 500 oficiálních církevních odsouzení, která se během třech století na zednářství snesla. Církev tak věřícím říká, že nelze být katolíkem i zednářem, jako nelze být katolíkem i muslimem. Zednářství říká, že ano, ale církev říká, že nikoli, poněvadž to není totéž jako být katolíkem i slávistou. Je-li toto jasné, pak nic nebrání tomu vést dialog *ad libitum*, protože – jak zdůrazňuje Ravasi a potvrzují internetové stránky lóže Velkého Východu - kontaktní body nechybějí. Zednářství se hojně věnuje dobročinnosti například a velice ctí Ježíše a evangelium. Ovšem s tím, že pro zednářství je Ježíš někdo jako Sokrates, a evangelium, které ctí, je to Janovo, které je v lóži vždy otevřeno na první stránce Prologu (avšak *Logos – Slovo* chápe gnosticky).

Faktem je, že také muslimové ctí Ježíše a evangelia, a také vypočítávají kontaktní body. Dějiny však učí, že spory jsou trpčejší mezi příbuznými než mezi cizími. Pomysleme na sunnity a šíity, kteří mají téměř všechno společné, ale odedávna se kvůli tomuto téměř podřezávají. Ravasi neudělal nic jiného, než že projevil touhu překonat období vzájemného „nepřátelství, urážek a předsudků“, poněvadž – jak píše - „vzhledem k minulým staletím došlo k vylepšení a změně tónů, stupňů a způsobů poukazování na rozdíly“.

Kdo ví, snad se dočkáme účasti velmistra na mezináboženských setkáních v Assisi. Pokud však ano, nastane potíž u zednářů, protože oni nemají „papeže“, který by je všechny reprezentoval; dělí se totiž do různých tzv. „obediencí“. Společná komise německých biskupů a zednářských mistrů několik desetiletí „vedla dialog“, ale nakonec z toho vzhledem ke zjevné neslučitelnosti nebylo nic. Jeden řeholník, paulín, otec Esposito, sepsal i podrobný spis o „velkých shodách“ mezi církví a zednářstvím (ale na sklonku života přiznal, že je sám členem lóže). Jako gesto dobré vůle vykládal fakt, že v novém Kodexu kanonického práva není zmínka o exkomunikaci zednářů.

Jakmile se však zjistilo, že tento výklad koluje, Kongregace pro nauku víry v roce 1983, vedená tehdy kardinálem Ratzingerem, upřesnily, že ten, kdo je členem lóže, nemůže přistupovat ke svatému přijímání. Změna tónů a výměna zdvořilostí v sobě tedy nezahrnuje změnu postojů, na což Ravasi poukázal a zednáři rovněž potvrdili. Pokud jde však o zmíněné „shody“, jsou zde určité rozpaky.

Zednářství vzniklo v křesťanském domě a mnohé ze symbolů, které užívá, jsou židovsko-křesťanské. Dnešní zednářství, nazývané „spekulativní“, vzniklo v Londýně roku 1717 z toho „praktického“, tedy ze starobylých zednických cechů, které po staletí rozvíjely složitou symboliku vzatou z křesťanství a pojící se k jejich nářadím a řemeslným postupům. Učeň držící se indikací svého mistra se stával dobrým stavitelem i dobrým křesťanem. Když zanikly tyto cechy, zůstaly symboly a rituály, na které byla v 18. století naroubována anglická deistická filosofie (ve Francii osvícenská). V onom století, následujícím po

válkách mezi katolíky a protestanty, vzniklo tedy nové náboženství, které by svým povýšením nad ostatní náboženská vyznání chtělo všechna uvádět v soulad. Když musel George Washington jako první prezident přísahat na Bibli, rozseknul gordický uzel – totiž problém na jakou Bibli přísahat v zemi rozdělené na myriády křesťanských vyznání – a použil Bibli ze svojí lóže, a na ni američtí prezidenti přísahají dodnes. Je to nové náboženství. Církev již roku 1738 svým věřícím zakázala k němu patřit. Od té doby začalo narůstat vzájemné bití. Lev XIII. věnoval tomuto tématu celou encykliku a nazval ji výmluvně *Inimica vis – Nepřátelská moc*, a dodnes je nenávisť k papežství u mnoha zpozdilých zednářů až patologická. *L'appaisment* čili usmiřování je tedy vítané.

Avšak, pokud vůbec, zbude tu problém, jak je nazývat. Starší „bratři“ jsou židé, odloučení „bratři“ jsou protestanté, „mladší“ bratři by snad mohli být muslimové, pokud by to nebylo bráno jako urážka. Že by tedy „bratranci“? Tak se ostatně sami nazývali tzv. karbonáři – zednářská odnož z 19. století – kteří se považovali za „ozbrojenou pěst“ italského národního obrození. Kdo ví? Nesnáze ostatně působí i jméno bratři „druhé plíce“, jak jsou podle Wojtyłyova copyrightu označováni pravoslavní...

Z italského deníku *Il Giornale* z 19. února 2016
přeložil Milan Glaser.

Angelus

28.2.2016

Bůh nepřipouští neštěstí, aby potrestal viny dotyčných lidí

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Bohužel, denně přináší zpravodajství špatné zprávy: vraždy, neštěstí, katastrofy. V dnešním evangeliu (Lk 13,1-9) Ježíš poukazuje na dvě události, které v oné době vyvolaly velký rozruch: krvavá represe, které se dopustili římsí vojáci uvnitř chrámu, a pád věže v Siloe, v Jeruzalémě, při kterém zahynulo osmnáct lidí (srov. Lk 13,1-5).

Ježíš zná pověřčivou mentalitu svých posluchačů a ví, že si tento typ událostí vykládají chybně. Myslí totiž, že pokud oni lidé zahynuli tak krutým způsobem, je to znamení, že je Bůh potrestal za nějaké těžké provinění, kterého se dopustili; jako by se řeklo: „zasloužili si to“. A naopak skutečnost, že sami byli tohoto neštěstí uchráněni znamenalo, že se mohou cítit „v pořádku“. Oni „si to zasloužili“ a já „jsem v pořádku“.

Ježíš jednoznačně odmítá takové vidění, protože **Bůh nepřipouští tragédie, aby potrestal viny**, a prohlašuje, že jejich oběti nebyli horší než druzí lidé. Vybízí naopak k tomu, aby bylo z těchto bolestných faktů vyvozeno varování týkající se všech, protože všichni jsme hříšníci; říká totiž těm, kteří se jej tázali: „Když se neobráte, všichni podobně zahynete“ (v.3).

Také dnes můžeme být vzhledem k neštěstím a skličujícím událostem **pokoušení „svádět“ odpovědnost na oběti nebo dokonce na samotného Boha**. Evangelium nás však vybízí k zamyšlení: jaké jsme si vytvořili pojetí Boha? Jsme skutečně přesvědčeni, že Bůh je takový a že to není spíše **naše projekce čili bůžek učiněný „k našemu obrazu a podobě“**? Ježíš nás naopak volá, abychom změnili svá srdce, radikálně změnili směr cesty svého života, zanechali kompromisů se zlem – těch se dopouštíme všichni, tedy pokrytectví, já si myslím, že všichni nosíme alespoň špetku přetvářky – a abychom s rozhodností nastoupili cestu evangelia. Opět však přichází pokušení se ospravedlňovat: „Od čeho se mám obrátit? Nejsme konec konců dobrými lidmi? Kolikrát jen nás napadne: „Jsem vlastně vcelku dobrý, jsem dobrá“ – není tomu tak? Copak nejsme věřícími, i poměrně dost praktikujícími? A myslíme si, že jsme ospravedlnění.

Bohužel, každý z nás se velmi podobá stromu, který roky nepřináší ovoce. Ale naštěstí pro nás Ježíš se podobá rolníkovi, který s bezmeznou trpělivostí vymůže pro neplodný fíkovník ještě jeden odklad. „Nech ho tu ještě rok – říká hospodáři – snad příště ovoce ponese“ (Lk 13,8-9). „Rok“ milosti: doba Kristova ministeria, čas církve do doby Jeho slavného návratu, čas našeho života odměřovaný určitým počtem postních období, která jsou nám nabízena jako příležitosti k pokání a spáse, čas Svatého roku milosrdenství. Neskonala je Ježíšova trpělivost! Pomysleli jste někdy na Boží trpělivost? **Pomysleli jste na Jeho bezmeznou starost o hříšníky?** Měla by v nás vyvolat nedočkavost! **Nikdy není**

pozdě na obrácení, nikdy! Až do poslední chvíle na nás čeká Boží trpělivost. Vzpomeňme na onen malý příběh svaté Terezie od Dítěte Ježíše, která se modlila za jednoho muže odsouzeného na smrt, zločince, který nechtěl přijmout útěchu církve, odmítal kněze, chtěl umřít tak. A ona se v konventu modlila. A právě když nastala chvíle popravky, obrátil se ten muž ke knězi, vzal kříž a políbil jej. Trpělivost Boha. A stejně jedná také s námi, s námi všemi! Kolikrát jenom – my to nevíme, dozvíme se to v nebi – kolikrát jen jsme už blízko pádu, když v tom nás zachrání Pán. Zachrání nás, protože s námi má velkou trpělivost. Takové je jeho milosrdenství. **Nikdy není pozdě na obrácení, které je však naléhavě nutné, nadešel čas!** Začněme dnes.

Panna Maria ať je nám oporou, abychom mohli otevřít srdce Boží milosti, Jeho milosrdenství, a pomůže nám neodsuzovat nikdy druhé, nýbrž **nechat se pohnout každodenními neštěstími k serióznímu zpytování svědomí a pokání.**

Kázání z Domu sv. Marty

29.2.2016

Bůh nezjednává spásu majestátně, nýbrž nenápadně

Boží spása nenastává velkolepě: mocí či penězi, klerikálními či politickými klikami, nýbrž nenápadně a jednoduše – řekl papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Dnešní liturgická čtení mluví o hněvu. **Malomocný Náman ze Sýrie** (1 Král 5,1-15), který přišel prosit proroka Elizea o uzdravení, **se rozhněval, protože se mu nezdálo, že by uzdravení mělo nastat tak jednoduše**, jak mu vzkázal prorok. A rozhněvali se také obyvatelé Nazareta, když slyšeli svého rodáka Ježíše (Lk 4,24-30), jak prohlásil, že prorok není vítaný ve svém domově. „Tento **hněv je vyvolán tím, že Boží plán spásy neodpovídá našim schématům** – poznamenal papež - **a spása nenastává tak, jak si to představujeme.** Ježíš zakusil pohrdání od těch učitelů Zákona, kteří hledali spásu v morální kazuistice a předpisech.“

*„Anebo saduceů, kteří hledali spásu v kompromisech s mocnými tohoto světa, s římskou říší. Jedni hledali spásu pomocí klerikálních klik, druzí pomocí těch politických. Lid však měl čich a nevěřil jim. Věřil však Ježíšovi, který mluvil jako ten, kdo má »moc«. Proč tento hněv? Protože podle našich představ by spása měla nastat nějak velkolepě, majestátně. Myslíme si, že zachraňují pouze mocní, ti kdo mají moc a peníze. Boží plán je jiný! **Rozhněvali se, protože nemohli pochopit, že spása přichází v nepatrnosti a jednoduchosti věcí Božích.**“*

„Když Ježíš prezentuje cestu spásy – pokračoval papež – nikdy nemluví o něčem velkém, nýbrž o maličkostech. To jsou ony dva pilíře, které čteme u Matouše: blahoslavenství a poslední soud ve 25. kapitole, kde říká: „Pojď se mnou, protože jsi mně učinil to a to.“

„Jednoduché věci. Ježíš říká: »Nehledal jsi svoji spásu či naději v moci, intrikách, vyjednáváních, ale jednal jsi tak a tak.« Mnozí se však rozhněvají. Přečtěte si v rámci přípravy na Velikonoce blahoslavenství a 25. kapitolu Matoušova evangelia - já to učiním také. Sleduji přitom, zda mne něco z toho rozhořčí a zneklidní. Hněv je totiž luxus, který si mohou dovolit jenom ti, kdo jsou ješitní a pyšní. Ježíš na jednom místě připojuje zvláštní blahoslavenství, když říká: »Blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší« (Mt 11,6). Proč to říká? Blahoslavený, kdo se na mne nehněvá, kdo se necítí rozhořčen.“

A svoji homilii papež zakončil:

*„Prospěje nám, uděláme-li si trochu času – dnes či zítra – a přečteme si blahoslavenství, 25. kapitolu Matoušova evangelia. **Pozorně sledujte, co se děje ve vašem srdci. A pokud je tam trochu hněvu, prostě Pána o milost chápat, že jediná cesta spásy je »bláznovství kříže«**, to znamená zničení Syna Božího, učinění se maličkým jako je tomu při křtu v Jordánu nebo v maličké vesničce Nazaret.“*

Bůh odpouští hříchy tak, že na ně zapomíná

Boží dokonalost má slabý bod právě v tom místě, kde lidská nedokonalost nezná ústupky, totiž ve schopnosti odpustit. Poukázal na to dnes papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Vycházel přitom jako obvykle z liturgických čtení. Dnešní evangelium (Mt 18,21-35) podává známou otázku, ve které se Petr ptá, kolikrát má odpustit tomu, kdo se proti němu provinil. Čtení z proroka Daniela (Dan 3.25.34-43) prezentuje modlitbu pronášenou Azariášem uprostřed mučednictví podstupovaného za to, že se odmítl klanět zlatému idolu, a prosí v ní o Boží milosrdenství zároveň pro lid i pro sebe. To je správný způsob modlitby, zdůraznil František:

„Když Bůh odpouští, je jeho odpuštění tak obrovské, že je to jako by zapomněl. Naprosto opačně jednáme my, když říkáme: »Ten udělal to, tamten ono a ten tamto...« a myslíme na spoustu lidí ze starověkých, středověkých i novověkých dějin. Nezapomínáme. Proč? Protože nemáme slitovné srdce. Mladý Azariáš se modlí: »Jednej s námi, Pane, podle množství svého milosrdenství. Vysvobod' nás.« Je to apel na milosrdenství, aby nám Bůh dal odpuštění a spásu a zapomněl na naše hříchy.»

V evangelním úryvku Ježíš odpovídá Petrovi, že odpouštět je třeba vždycky, a vypráví podobenství o dvou dlužnících, z nichž prvnímu jeho věřitel odpustí, třebaže jde o enormní částku, zatímco on se krátce na to nedovede slitovat nad člověkem, který mu dluží jen nepatrný obnos. Papež k tomu poznamenává:

„V modlitbě Otče náš prosíme »Odpusť nám naše viny jako i my odpouštíme našim viníkům«. To je rovnice, platí obě strany. Nejsi-li schopen odpustit, jak ti bude moci odpustit Bůh? On ti chce odpustit, ale nebude moci, pokud budeš mít srdce uzavřené a Jeho slitování nebude moci vstoupit. Někdo řekne: »otče, já mu odpouštím, ale nemohu zapomenout, co hrozného mi udělal..« - Pros tedy Pána, aby ti pomohl zapomenout. To je však něco jiného: dát odpuštění a neumět zapomenout. Avšak dát odpuštění a žádat pomstu, to nikdy! Je třeba odpouštět, jako odpouští Bůh, odpouštět na maximum.»

Milosrdenství, soucit a odpuštění – opakuje papež a dodává: „dát odpuštění umožňuje srdci vždycky Bůh svým milosrdenstvím“.

„Kéž postní doba připraví naše srdce k přijetí Božího odpuštění, ale tak, abychom odpuštění přijali, a potom také ze srdce druhým dávali. »Možná mne už nikdy nepozdravíš, ale v srdci ti odpouštím.« A tak se přibližujeme k tomu, co je tak obrovské v Bohu, totiž k milosrdenství. A udělením odpuštění otevíráme svoje srdce, aby Boží milosrdenství vstoupilo a odpustilo nám. Všichni totiž potřebujeme prosit o odpuštění, všichni. Odpustíme a bude nám odpuštěno. Smilováváme se nad druhými a zakoušíme smilování Boha, který, když odpouští, zapomíná.»

Milosrdenství a napomenutí

(Iz 1,16b-17.18)

Drazí bratři a sestry, dobrý den.

Když jsme mluvili o božském milosrdenství, několikrát jsme se odvolali k postavě otce rodiny, jenž má svoje děti rád, pomáhá jim, stará se o ně a odpouští jim. A jako otec je vychovává, napomíná, když chybní, a **podporuje jejich růst v dobru.**

Takto je představován Bůh v první kapitole proroka Izaiáše, kde se Pán jako laskavý, ale také pozorný a náročný otec obrací k Izraeli, kterého obviňuje z nevěrnosti a zkaženosti, aby jej přivedl zpět na cestu spravedlnosti. Text začíná následovně:

*„Slyšte, nebesa, naslouchej země,
tak promluvil Hospodin:
»Syny jsem vychoval, pečoval o ně,
Str. 5*

*ale vzepřeli se mi.
Vůl zná svého hospodáře,
osel jesle svého pána,
mne však Izrael nezná,
můj lid je nechápavý«" (Iz 1,2-3).*

Bůh skrze proroka promlouvá k lidu s hořkostí zklamaného otce. Vychoval svoje děti a ty se proti Němu nyní vzbouřily. Dokonce dobytčata jsou věrná svému pánu a poznávají ruku, která je živí; lid však už nepoznává Boha a vzpírá se porozumění. Bůh, třebaže dotčen, nechává promlouvat lásku a apeluje na svědomí svých zvrhlých dětí, aby se napravily a znovu se nechaly milovat. **Takto jedná Bůh! Přichází k nám s tím, abychom se od Něho, svého Boha, nechali mít rádi.**

Vztah otec-syn, ke kterému se proroci často odvolávají, když mluví o smlouvě mezi Bohem a Jeho lidem, byl znetvořen. Výchovné posláním rodičů má za cíl nechat děti růst ve svobodě, aby se staly odpovědnými a **byly schopny konat dobré skutky** pro sebe i vůči ostatním. **V důsledku hříchu se však svoboda stává požadavkem autonomie**, požadavkem pýchy, a pýcha staví do opozice a vytváří iluzi soběstačnosti.

Proto Bůh na svůj lid volá: „Spletli jste si cestu“. Láskyplně a s hořkostí mluví o „svém“ lidu. Bůh se nás nikdy nezříká. Jsme Jeho lidem, nejšpatnější muž, nejšpatnější žena, nejšpatnější národy jsou Jeho dětmi. **Takový je Bůh: nikdy, nikdy se nás nezříká! Bůh neustále volá: „Přijď, dítě.“ Taková je láska našeho Otce; toto je Boží milosrdenství. Mít takového otce nám dodává naději, dává nám důvěru.** Tato příslušnost by měla být prožívána v důvěře a poslušnosti, s vědomím, že všechno je dar, který plyne z Otcovy lásky. Namísto toho však nastupuje samolibost, pošetilost a modloslužba.

Proto se prorok obrací rovnou k tomuto lidu přísnými slovy, aby mu pomohl pochopit závažnost provinění:

*„Běda, hříšný národe, [...] zvrácení synové!
Opustili Hospodina,
Svatého Boha Izraele znevážili,
odcizili se mu“ (Iz 1,4).*

Důsledkem hříchu je utrpení, které doléhá také na zemi, jež je zdevastována a zpustla, takže se Sión – tedy Jeruzalém – stal neobyvatelným. Kde je odmítán Bůh, kde je odmítáno Jeho otcovství, tam už nelze žít, bytí ztrácí svoje kořeny, všechno se kazí a obrací vniveč. Nicméně také tato bolestná chvíle je vztažena ke spáse. Zkouška přichází, aby lid mohl zakusit hořkost toho, kdo opouští Boha, a konfrontovat se tak s neútešnou prázdnotou volby smrti. **Utrpení, nevyhnutelný důsledek sebezničujícího rozhodnutí, má přimět hříšníka k reflexi, aby se otevřel obrácení a odpuštění.**

A toto je cesta božského milosrdenství: Bůh nám neodplácí podle našich vin (Žl 103,10). Pokárání se stává nástrojem nabádajícím k zamyšlení. Stává se tak zřejmým, že Bůh svému lidu odpouští, prokazuje mu milost, neničí všechno, ale stále ponechává bránu naděje otevřenou. Spása v sobě zahrnuje rozhodnutí naslouchat a nechat se obrátit, avšak zůstává stále darem daným zdarma. Pán tedy ve svém milosrdenství ukazuje cestu, která nespočívá v rituálních obětech, ale je spíše cestou spravedlnosti. **Bohoslužebný kult je kritizován** ne proto, že by byl sám o sobě zbytečný, nýbrž proto, že se namísto výrazu stává náhražkou obrácení; stává se výrazem snahy člověka o svou vlastní spravedlnost, **vytváří klamné přesvědčení, že spása je působena obětmi a nikoli božským milosrdenstvím, které odpouští hřích.** Pro lepší porozumění: když je někdo nemocný, jde k lékaři; když se někdo cítí hříšníkem, jde k Pánu. Pokud však namísto k lékaři jde k čaroději, neuzdraví se.

Častokrát nejdeme k Pánu, ale raději chodíme po špatných cestách a hledáme ospravedlnění, spravedlnost a pokoj mimo Něho. Bůh, říká prorok Izaiáš, se netěší z krve býčků a beránků (Iz 1,11) a to tím spíše, je-li oběť přinášena rukama potřísněnými krví bratrů (v.15). Myslím na některé církevní dobrodince, kteří přicházejí s darem a říkají »To je dar na církev!« a přinášejí plod krve mnoha vykořisťovaných a ukřivděných lidí, zotročených špatně placenou prací! Takovým lidem říkám: „Vezměte si, prosím, svůj šek a spalte jej!“ Lid Boží čili církev nepotřebuje špinavé peníze, potřebuje srdce otevřené Božímu milosrdenství. Je třeba přistupovat k Bohu s čistými rukama, vyhýbat se zlu, prokazovat dobro a konat spravedlnost. Prorok končí krásnými slovy:

*„Přestaňte jednat zle,
učte se jednat dobře,
hledejte spravedlnost,
přispějte utlačенému,*

sirotku pomozte k právu,
zastaňte se vdovy" (Iz 1,16-17).

Pomyslete na množství běženců, kteří přicházejí do Evropy a nevědí, kam jít. Hospodin praví: i kdyby vaše hříchy byly jako šarlat, zbělejší jako sníh, i kdyby byly rudé jako purpur, budou bílé jako vlna, a lid bude požívat dobrých darů země a žít v pokoji (srov. Iz 1,19).

To je zázrak odpuštění, které chce Bůh jako Otec darovat svému lidu. Boží milosrdenství je nabízeno všem a tato prorokova slova platí také dnes pro nás všechny, kteří **jsme povoláni žít jako Boží děti**.

Kázání z Domu sv. Marty

3.3.2016

Přiznání vlastní hříšnosti otevírá srdce Božímu milosrdenství

Jedině otevřeným srdcem lze přijmout Boží milosrdenství – konstatoval papež František v dnešní homilii při ranní eucharistii v kapli Domu sv. Marty. Uznáním hříchu začíná obrácení.

Dnešní liturgická čtení, poznamenal papež na úvod svého kázání, ukazují Pánovu věrnost a selhání Božího lidu. V knize proroka Jeremiáše (7,23-28) čteme o „**Bohu, který je vždycky věrný, protože nemůže zapřít sám sebe**“, zatímco lid Jeho Slovu nechce naslouchat. Jeremiáš vypočítává, „co všechno Bůh učinil, aby získal srdce svého lidu. Ten však uvíznul ve svojí nevěrnosti. Tato nevěrnost Božího lidu je však také naší nevěrností, zatvrzelostí a uzavřeností našeho srdce“ – dodal papež.

„Nenechává vstoupit Pánův hlas, který nás jako laskavý otec neustále žádá, abychom se otevřeli Jeho milosrdenství a Jeho lásce. V Žalmu jsme se společně modlili: »Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu, nezatvrzujte svá srdce« (95,7-8). Pán vždycky takto mluví a s otcovskou něhou nás vybízí: »**Obraťte se ke mně celým svým srdcem, neboť jsem dobrotivý a milosrdný**« (Jl 2,12-13). Je-li srdce zatvrzelé, nerozumí. Boží milosrdenství se chápe jedině, jsi-li schopen mu otevřít své srdce, aby mohlo vstoupit.“

„Srdce se zatvrzuje, jak vidíme rovněž v Lukášově evangeliu (11,14-23), kde Ježíš čelí těm, kteří studovali Písma, učitelům Zákona, kteří znali teologii, ale byli tak velice uzavření, že obviňovali Ježíše z toho, že »vyhání zlé duchy s pomocí vládce zlých duchů«. Naproti tomu zástupy žasly, věřily v Ježíše! Měly srdce otevřená; nedokonalá, ale otevřená. Teologové však zaujímalí odmítavý postoj! Stále hledali vysvětlení, aby nemuseli chápat, a žádali od Ježíše znamení z nebe. Ježíš byl tím, kdo se musel ospravedlňovat z toho, co dělal.“

„Takový je příběh věrnosti, která selhala. Jsou to příběhy uzavřených srdcí, která nenechávají vstoupit Boží milosrdenství a zapomněla slovo »odpuštění«. – Neříkají: »Odpusť mi, Pane!«, poněvadž se nepovažují za hříšníky, ale pokládají se za soudce druhých. Je to staletý příběh! Selhání věrnosti vysvětluje Ježíš několika jasnými slovy, jimiž rozmluvu s pokrytci končí: »Kdo není se mnou, je proti mně«. To je jasné! **Bud' jsi otevřeností svého srdce věrný Bohu, který je věrný tobě, anebo jsi proti Němu: »Kdo není se mnou, je proti mně**«.“

„Je však možná nějaká střední cesta? Někaké vyjednávání? – ptal se dále papež a hned odpověděl: „Ano, je. **Východiskem je přiznat, že jsi hříšník! Řekneš-li »jsem hříšník«, srdce se otevírá, vstupuje Boží milosrdenství a začínáš být věrný.**“

„**Prosme Pána o tuto milost věrnosti.** Prvním krokem na cestě věrnosti je cítit se hříšníkem. Pokud se jím necítíš, začal jsi špatně. Prosme o milost, aby se naše srdce nezatvrdilo a bylo otevřené Božímu milosrdenství, prosme o milost věrnosti. A když zjistíme, že jsme nevěrní, tak o milost prosit o odpuštění.“

I do křesťanského myšlení pronikají pod pláštěm ctnosti ideologické kolonizace

„**Dobro, které člověk činí,** není výsledkem kalkulu a strategie, ani výsledkem genetických daností či sociálních podmíněností, nýbrž **je plodem ochotného srdce a svobodné volby směřující k pravému dobru,**“ řekl František v audienci pro účastníky plenárního zasedání Papežské akademie pro život, které se tentokrát věnuje otázce ctností v etice.

„V Bibli je srdce nejen orgánem, v němž sídlí city, ale také orgánem duchovních kvalit, rozum a vůle, vycházejí z něho rozhodnutí, myšlení a jednání. Moudré volby, otevřené pohybu Ducha svatého, zasahují také srdce. Rodí se v něm dobré skutky, ale také pochybení, když odmítáme pravdu a podněty Ducha svatého. **Srdce je zkrátka syntézou lidství vytvarovaného rukama samotného Boha** (srov Gn 2,7), na něž jeho Stvořitel pohlíží s jedinečným zalíbením (srov. Gn 1,31). Do lidského srdce Bůh vlévá svou vlastní moudrost.“

Některé kulturní směry dnes neuznávají tuto stopu Boží moudrosti ve stvoření ani v člověku. Lidská přirozenost je tak redukována na pouhou materii, s níž je možné nakládat podle nejrůznějších plánů, dodal papež František.

„Naše lidství je však jedinečné a v Božích očích převzácné! **Proto první přirozenost, kterou musíme uchovávat, aby přinášela plody, je právě naše lidství.** Musíme mu dodávat čistý vzduch svobody a oživující vodu pravdy, chránit je před jedem egoismu a lží. Z úrodné půdy našeho lidství pak bude moci vyrašit velká rozmanitost ctností.“

Poznamenal papež k tématu zasedání Papežské akademie pro život. Ctnost, jak říká Katechismus katolické církve, dovoluje člověku nejen konat dobré skutky, ale dávat ze sebe to nejlepší. Nejde o obyčejnou zvyklost, nýbrž o postoj vždy znovu obnovovaný volbou dobra. Jako takový je nejvyšším projevem lidské svobody, vysvětloval dále František. Naopak srdce, které se vzdaluje dobru, ztrácí orientaci a hrozí mu, že bude zaměňovat zlo za dobro a naopak, dodal:

„Ctnosti se vytrácejí a na jejich místo snadno nastupuje hřích a posléze neřest. Kdo stane na tomto kluzkém svahu, upadne do morálních omylů a **začíná být utiskován stále rostoucí existenciální úzkostí.** (...) Čím více je srdce nakloněné egoismu a zlu, tím obtížnější je jeho proměna. (...) Tento jeho stav nedokáže změnit síla teorií ani sociální nebo politické reformy. **Jedině dílo Ducha svatého může reformovat naše srdce,** pokud s ním spolupracujeme: Bůh sám totiž přislíbil svou milost tomu, kdo ho hledá a kdo se k němu obrací „celým srdcem“.

Papež František zdůraznil, že oblasti etiky nestačí normy. Vědecké poznání a technické nástroje schopné podpořit lidský život v situaci, kdy je slabý, dnes nechybí. Co však někdy chybí, je lidskost, řekl Svätý otec. Dobré jednání totiž není správnou aplikací etických poznatků, nýbrž předpokládá skutečný zájem o křehkého člověka.

František proto vybízel, aby univerzity ve svých programech braly v potaz význam této připravenosti srdce a mysli:

„Vybízím rovněž ředitele zdravotnických a vědeckých institucí, aby jejich zaměstnanci považovali za součást své kvalifikované služby také její lidské rysy. Ti, kdo se věnují ochraně a podpoře života, ať ukazují především jeho krásu,“

Stejně jako církve totiž neroste proselytismem, nýbrž přitažlivostí (*Evangelii gaudium*, 14), **je možné účinně podporovat a chránit lidský život pouze tehdy, pokud známe jeho krásu,** vysvětlil Svätý Otec. Současná kultura si dosud uchovala všechny předpoklady k tomu, aby potvrdila, že člověk je hodnotou, kterou je nezbytné hájit. Lidské myšlení a jednání, často ohrožované morální nejistotou, mají formovat ctnosti, pěstované v neustálém rozlišování a ukotvené v Bohu, zdroji všech ctností.

„Zde bych rád zopakoval něco, co už jsem vícekrát vyslovil. Musíme si dávat pozor na nové ideologické kolonizace, které pronikají do lidského myšlení, včetně křesťanského. Vstupují tam pod pláštěm ctnosti, modernosti a nových přístupů, ale ve skutečnosti kolonizují a odnímají svobodu – a to ideologicky, protože mají strach ze skutečnosti takové, jakou ji stvořil Bůh.“

Svou promluvu k plenárnímu zasedání Papežské akademie pro život papež František zakončil **vzýváním Ducha svatého, aby nás vyvedl z egoismu a lhostejnosti, abychom dokázali myslet a jednat podle Božího srdce a prokazovat jeho milosrdenství těm, kdo trpí na těle i na duchu.**